

9. Duurzaamheid: Rentmeesterschap.

De kerkorde vraagt in Ordinantie 8.3.1 aandacht voor duurzaamheid. Deze bepaling staat in het hoofdstuk Diaconaat. Daarmee bevindt het zich op gelijkwaardig niveau met de zorg voor en het omzien naar de medemens.

In de Bijbel worden we opgeroepen, als goede rentmeesters, zorgvuldig om te gaan met de door God gegeven Schepping. (Genesis 1:26 en 2:15), (Exodus 23:10-12), (Leviticus 25:3-5), (Micha 6:8).

Het milieu, het klimaat en de biodiversiteit worden echter ernstig bedreigd. Medio 2019 publiceerde het VN-klimaatpanel IPCC een rapport over klimaat en opwarming van de aarde. Het is de zoveelste studie met slecht nieuws. Het Wereld Natuur Fonds kwam medio 2020 met een rapport over de ernstige achteruitgang van de biodiversiteit. Onze unieke Nederlandse natuur op land staat er slechter voor dan ooit. Sinds 1990 zijn populaties wilde dieren in zowel open natuurgebieden zoals heide, als in het agrarisch landschap, gemiddeld gehalveerd. Diverse vogel-, vlinder- en reptielensoorten die vroeger algemeen voorkwamen zijn tegenwoordig zeldzaam. Dierpopulaties in open natuurgebieden, zoals heide, zijn de afgelopen dertig jaar sterk achteruitgegaan. In heidegebieden op hoge zandgronden met zeer hoge stikstofneerslag, is de omvang van dierpopulaties gekelderd: gemiddeld met bijna 70%. Kenmerkende plant- en diersoorten in die gebieden zijn slecht bestand tegen de effecten van te hoge concentraties stikstof. We hebben de natuur inmiddels zo diep uitgehold dat ons welzijn en onze welvaart in het geding komen. Rijke, diverse natuur is nodig voor schoon water, bestuiving van gewassen en natuurlijke plaagbestrijding. Er zijn al zoveel onderzoeken, rapporten en informatie beschikbaar, dat niemand zich meer kan verdedigen op basis van onwetendheid wat de toestand op voormelde gebieden is. Iedereen is in staat om – hoe gering ook – mee te helpen aan verbetering met het leefklimaat.

Energie

Aangezien onze huidige energiebronnen langzaam op raken of erg vervuilend zijn, willen we de overstap maken naar duurzame energie. Een investeringsprogramma hiervoor is verantwoord, temeer, omdat dergelijke investeringen terugverdiend worden.

Hierbij is te denken aan het treffen van voorzieningen in kerkelijke gebouwen ter vermindering van het energiegebruik. Dergelijke initiatieven kunnen ook als voorbeeld fungeren voor gemeenteleden. In de afgelopen periode zijn diverse maatregelen genomen om het energiegebruik in de kerkelijke gebouwen terug te dringen door de installatie van Hr-ketels en het toepassen van LED-verlichting. Gebouw Rehoboth is voorzien van zonnepanelen.

Leefomgeving

De leefomgeving is gebaat bij vermindering en hergebruik van afval. Iedereen kan mee doen aan afvalvermindering en afvalscheiding, niet alleen als kerkelijke organisatie, maar ook als gemeentelid. Ditzelfde geldt voor de zorg voor het behoud van de natuur en dierenwelzijn. Bij afvalvermindering moeten we ook denken aan vermindering van voedselverspilling. Bewustwording bij de keuze van voedselgebruik is bovendien van belang voor de gezondheid en het welzijn van de mens en het als goede rentmeester gebruiken van de ons gegeven Schepping (Rentmeesterschap).

Het boven vermelde is ook van toepassing op bewustwording bij de keuze van reizen, vervoermiddelen, keuze van producten en schoonmaakmiddelen en bij keuze van onder meer duurzame banken en – verzekeringen.

Daarnaast zal deze thematiek ook nadrukkelijker dan voorheen aan de orde worden gesteld in verkondiging, vorming en toerusting.

In september 2016 heeft de Algemene Kerkenraad een werkgroep Duurzaamheid in het leven geroepen, waarin vertegenwoordigers vanuit zoveel mogelijk wijkgemeenten zitting hebben. Deze werkgroep heeft tot taak om de hierna vermelde beleidsvoornemens uit te voeren of te doen uitvoeren, dan wel hiervoor aandacht te vragen. De werkgroep heeft inmiddels al vele initiatieven ontplooid. Deze zijn vooral gericht om bewustwording bij gemeenteleden te realiseren om mee te doen aan verduurzaming van de samenleving.

Beleidsvoornemens:

- 1. We omarmen duurzaamheid als belangrijk voor beleid en handelen.**
- 2. Met bovenbedoelde visie op duurzaamheid spreken we ook de gemeenteleden aan.**
- 3. We doen een beroep op:**
  - a. de gemeenteleden het milieu te beschermen, de belangen van de natuur en het dierenwelzijn te behartigen en verspilling van grondstoffen en voedsel tegen te gaan en sociale gerechtigheid te bevorderen.**
  - b. wijkpredikanten en – kerkenraden om dit mede te stimuleren en uit te dragen.**
  - c. het College van Kerkrentmeesters om daar waar mogelijk duurzaamheid ook door te voeren in zijn (lange termijn) beleid.**
- 4. We zetten het beleid tot duurzaamheidsmaatregelen voort:**
  - a. tot vermindering van energieverbruik en – waar mogelijk – overstap naar duurzame energie voor pastorieën en kerkelijke gebouwen;**
  - b. om te voldoen aan uitgangspunten van duurzaamheid bij investeringen en bij inkoop van producten.**
  - c. handelen overeenkomstig vastgesteld onderhoudsplan (MJOP)**